

Návrh na zriadenie Rady vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu

I. Informačná časť

Európska komisia predložila 11. decembra 2019 Oznámenie COM(2019) 640 v konečnom znení „Európska zelená dohoda“ ako odpoveď na aktuálne environmentálne výzvy a boj proti zmene klímy. Ide o rozsiahlu stratégiu hĺbkovej transformácie Európskej únie (ďalej len „EÚ“), ktorá má zabezpečiť na jednej strane udržateľný a inkluzívny rast a na druhej dosiahnutie klimateckej neutrality do roku 2050 v súlade s Parížskou dohodou, premeniť EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje a zabezpečuje kvalitu života svojich občanov.

Európska zelená dohoda je nosnou témou na najbližších päť rokov s víziou do roku 2050 pre celú EÚ. Prináša rozsiahly súbor politík a opatrení pre oblasť zmeny klímy, energetiky, obehového hospodárstva, zachovania a obnovy ekosystémov a biodiverzity, potravinovej sebestačnosti alebo inteligentnej mobility, ktoré zasiahnu takmer každý sektor - priemysel, energetiku, dopravu, stavebníctvo, poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo, životné prostredie a klímu, financie, vedu a výskum, vzdelávanie a sociálnu oblasť, vrátane zamestnanosti. Jej naplnenie si vyžiada intenzívnu koordináciu a synergie jednotlivých európskych politík, ktoré budú smerované k napĺňaniu tejto dohody. Ústredným motívom tvorby európskych politík sa stáva udržateľnosť a blaho občanov.

Zmena klímy ako ústredná téma Európskej zelenej dohody je od roku 2019 pravidelnou témou Európskych rád, na ktorých sa členské štáty EÚ dohodli na dlhodobej ambícii dosiahnutia uhlíkovej neutrality do roku 2050. Lídri zobrali na vedomie oznámenie Európskej komisie „Európska zelená dohoda“ a vyzvali na realizáciu viacerých konkrétnych opatrení. Európska rada bude sledovať priebeh diskusií a podľa potreby predkladať strategické usmernenia. Pozornosť venovaná Európskej zelenej dohode z úrovne hláv štátov a vlád podčiarkuje jeho zásadný význam a prierezový, horizontálny charakter.

Európska zelená dohoda je príležitosťou pre zásadnú modernizáciu hospodárstva a spoločnosti v súlade s princípmi udržateľného rozvoja (reflektujúc strategické rozvojové ciele Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj), ku ktorej sa vláda Slovenskej republiky prihlásila vo svojom Programovom vyhlásení. Sektory zasiahnuté transformáciou sú v podmienkach Slovenskej republiky v gescii viacerých rezortov. Jednotlivé legislatívne i nelegislatívne návrhy a iniciatívy sa diskutujú prostredníctvom príslušných formácií ministerských rád, ktoré spadajú do kompetencie jednotlivých rezortov. Bez aktívneho zastrešenia na najvyššej úrovni riadenia štátu, ktorá bude garantovať pružnú spoluprácu zainteresovaných subjektov a konzultovanie rozhodnutí na politickej a celospoločenskej úrovni v mene Slovenskej republiky, nebude Slovenská republika schopná dostatočne rýchlo, flexibilne a efektívne koordinovať svoje pozície, prijímať rozhodnutia na národnej úrovni a presadzovať svoje záujmy a priority vo vzťahu k Európskej zelenej dohode na úrovni EÚ.

Od predstavenia Európskej zelenej dohody Komisia zverejnila rad iniciatív, predložila a prijala niekoľko stratégií a akčných plánov obsahujúcich kľúčové usmernenia a opatrenia na dosiahnutie cieľov dohody ako napríklad: Investičný plán Európskej zelenej dohody a Mechanizmus spravodlivej transformácie, Návrh európskeho právneho predpisu v oblasti klímy na zabezpečenie klimaticky neutrálnej EÚ do roku 2050, Európsku priemyselnú stratégiu, Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, Stratégiu „z farmy na stôl“, Stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030, Stratégiu inteligentnej sektorovej integrácie, Iniciatívu „Vlny obnovy“ a pripravuje ďalšie, napríklad novú Stratégiu EÚ pre lesy.

Slovenská republika v poslednom období pripravila a už aj prijala viacero strategických dokumentov, ktorých stanovené ciele reflektujú filozofiu Európskej zelenej dohody. Ide najmä o Stratégiu environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 „Zelenšie Slovensko“; Nízkouhlíkovú stratégiu rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050, aktualizovanú Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy; Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030, Stratégiu hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 a Strategický plán rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2030. V procese prípravy je rad ďalších dokumentov strategického charakteru.

Vzhľadom na zásadný vplyv Európskej zelenej dohody na Slovenskú republiku, aktuálny stav diskusií na európskej pôde so silným zapojením hláv štátov a vlád a potrebu koordinácie tejto komplexnej, nadrezortnej agendy je žiadúce vytvoriť poradný, koordinačný a konzultačný orgán vlády Slovenskej republiky. Komplexnosť a ambicióznosť Európskej zelenej dohody a z nej vyplývajúcich iniciatív zdôrazňuje potrebu vytvorenia poradného a konzultačného orgánu v čo najkratšom možnom časovom horizonte.

II. Návrh štatútu Rady vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu

ŠTATÚT

Rady vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu

Článok 1 Úvodné ustanovenie

Tento štatút upravuje postavenie, pôsobnosť, úlohy, zloženie a zásady organizácie a činnosti **Rady vlády Slovenskej republiky pre Európsku zelenú dohodu** (ďalej len „rada“).

Článok 2 Postavenie rady

(1) Rada je zriadená podľa § 2, ods. 2 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

(2) Rada je odborný poradný, koordinačný a iniciatívny orgán vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) pre otázky týkajúce sa Európskej zelenej dohody (ďalej len „dohoda“) ako vízie na dosiahnutie cieľov udržateľného rozvoja (t. j. národných priorít implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj) a prechodu na uhlíkovo neutrálne hospodárstvo do roku 2050 a s tým súvisiacu implementáciu kľúčových politík a opatrení zameraných na dosiahnutie klimatických a environmentálnych cieľov a nadväzujúcu transformáciu hospodárskeho, environmentálneho, energetického a sociálneho systému Slovenskej republiky, vrátane transformácie odvetví priemyslu, pôdohospodárstva, dopravy, cestovného ruchu, výrobnnej, nevýrobnej, spotrebnej a sociálnej sféry. Prostriedkom na dosiahnutie transformácie má byť vyspelá veda, výskum, vývoj a inovácie; mobilizácia finančných prostriedkov na zelené investície a zabezpečenie sociálne spravodlivého prechodu pre všetkých. Rada garantuje úzku

koordináciu a spoluprácu primárne dotknutých rezortov (životné prostredie, hospodárstvo, pôdohospodárstvo, financie, výstavba a doprava, školstvo, sociálne veci a ďalšie), samospráv, akademickej obce, mimovládnych a odborných organizácií a monitoruje pokrok pri implementácii dohody. Spolupráca a koordinácia je nevyhnutná na presadzovanie záujmov Slovenskej republiky na pôde Európskej únie a zabezpečenie koherencie a synergie sektorových politík podieľajúcich sa na naplnení cieľov dohody v rámci Slovenskej republiky.

(3) Rada sa pri svojej činnosti riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi, ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, právne záväznými aktmi Európskej únie, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, programovým vyhlásením vlády a uzneseniami vlády.

(4) Činnosťou rady nie je dotknutá pôsobnosť a zodpovednosť ministerstiev ani ostatných ústredných orgánov štátnej správy a partnerov pri plnení úloh súvisiacich s implementáciou dohody.

Článok 3 **Pôsobnosť rady**

(1) Rada v rámci výkonu svojej činnosti najmä

- a) koordinuje činnosť a spoluprácu ministerstiev, územnej samosprávy, ostatných orgánov štátnej správy a partnerov pokiaľ ide o prípravu stratégií, koncepcií, akčných plánov, finančných mechanizmov, fondov, prierezových dokumentov, legislatívnych materiálov vyplývajúcich alebo súvisiacich s dohodou a s prechodom na uhlíkovo neutrálné hospodárstvo,
- b) zabezpečuje koordináciu a koherenciu sektorových politík v štádiu ich prípravy a následne monitoruje ich implementáciu a súlad s dohodou a s prechodom na uhlíkovo neutrálné hospodárstvo a v spolupráci s Radou vlády pre Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj aj súlad cieľov sektorových transformačných politík s národnými prioritami implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, integruje všetky dimenzie udržateľného rozvoja spoločnosti pri prechode na uhlíkovo neutrálné hospodárstvo, predkladá odporúčania pre vládu na prijatie opatrení zameraných na realizáciu opatrení a zefektívnenie procesov dohody a nadväzujúcich prierezových strategických dokumentov na národnej úrovni, predkladá odporúčania ministerstvám a ostatným ústredným orgánom štátnej správy vo vzťahu k implementácii dohody a nadväzujúcich strategických dokumentov na národnej úrovni.
- c) prerokúva a posudzuje postupnosť krokov a aktivít pre naplnenie strategických cieľov dohody prostredníctvom nadväzujúcich prierezových strategických dokumentov na národnej úrovni a dohliada na zabezpečenie koherencie a synergie politík a na plnenie úloh vyplývajúcich z dohody,
- d) sleduje a hodnotí pokrok v oblasti dosahovania strategických cieľov dohody a nadväzujúcich prierezových strategických dokumentov na národnej úrovni,
- e) využíva pri plnení svojich úloh poznatky a podnety ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, vedecko-výskumných pracovísk, univerzít, územnej samosprávy a ďalších inštitúcií.

Článok 4

Zloženie rady

(1) Radu tvoria predseda rady, piati podpredsedovia rady, členovia rady a tajomník rady. Tajomník nie je riadnym členom rady. Celkový počet členov rady s hlasovacím právom je 34. Ak ide o ministrov, ktorí sú členmi rady, je členstvo v rade zastupiteľné štátnym tajomníkom daného ministerstva, z dôvodu neodkladných pracovných povinností ministra. Ak sa iný člen rady nemôže osobne zúčastniť zasadnutia rady, písomne poverí ním určeného zástupcu.

(2) Predsedom rady je minister životného prostredia Slovenskej republiky.

(3) Podpredsedami rady sú podpredseda vlády a minister hospodárstva Slovenskej republiky, podpredseda vlády a minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, podpredseda vlády pre legislatívu a strategické plánovanie, minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky a minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

(4) Členmi rady sú:

- a) podpredseda vlády a minister financií Slovenskej republiky,
- b) minister dopravy a výstavby Slovenskej republiky,
- c) minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
- d) minister zdravotníctva Slovenskej republiky,
- e) minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky,
- f) minister vnútra Slovenskej republiky,
- g) minister spravodlivosti Slovenskej republiky,
- h) minister kultúry Slovenskej republiky,
- i) minister obrany Slovenskej republiky,
- j) splnomocnenec vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti,
- k) zástupca kancelárie prezidenta Slovenskej republiky,
- l) zástupca Národnej rady Slovenskej republiky,
- m) zástupca Úradu vlády Slovenskej republiky,
- n) predseda Štatistického úradu Slovenskej republiky,
- o) zástupca Združenia miest a obcí Slovenska,
- p) zástupca Únie miest Slovenska,
- q) zástupca Klub 500,
- r) zástupca Úradu pre reguláciu sieťových odvetví,
- s) prezident Slovenskej rektorskej konferencie,
- t) predseda Slovenskej akadémie vied,
- u) zástupca Platformy mimovládnych rozvojových organizácií,
- v) zástupca Komory mimovládnych neziskových organizácií,
- w) zástupca Siete environmentálnych mimovládnych organizácií Ekofórum,
- x) zástupca Republikovej únie zamestnávateľov,
- y) zástupca Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení,
- z) zástupca Asociácie priemyselných zväzov,
- aa) zástupca Konfederácie odborových zväzov Slovenskej republiky,
- bb) zástupca Združenia samosprávnych krajov SK8.

- (5) Členstvo v rade je čestnou funkciou.
- (6) Člen rady je povinný bezodkladne po vymenovaní poskytnúť sekretariátu svoje kontaktné údaje.
- (7) Podpredsedov rady a členov rady vymenúva a odvoláva predseda rady.
- (8) Členstvo v rade zaniká:
- odvolaním na návrh vlády,
  - zánikom funkcie alebo výkonu funkcie, ak je výkon tejto funkcie právnym dôvodom vzniku členstva v rade,
  - smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
  - zrušením rady.
- (9) Predseda rady môže vzhľadom na charakter prerokovaných tém prizvať na zasadnutie rady aj ďalších zástupcov štátnej správy, územnej samosprávy, mimovládnych organizácií a významných odborníkov z oblasti teórie a praxe. Predseda rady môže prizvať na zasadnutie rady odborníka na návrh člena rady.
- (10) Prizvaní odborníci nemajú hlasovacie právo.

Článok 5

Zasadnutia rady

- (1) Zasadnutia rady zvoláva a riadi jej predseda, v prípade jeho neprítomnosti zasadnutie zvoláva a riadi ním poverený podpredseda rady alebo člen rady.
- (2) Rada zasadá podľa potreby, spravidla raz za tri mesiace.
- (3) Rada predkladá na rokovanie vlády odporúčania a stanoviská v rozsahu svojej pôsobnosti podľa čl. 3 vo forme uznesenia rady. Uznesenie rady má pre vládu odporúčací charakter.
- (4) Rada je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov s hlasovacím právom. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov rady. Uznesenie je súčasťou záznamu zo zasadnutia rady. Každý z členov rady vrátane predsedu rady a podpredsedov rady má pri hlasovaní jeden hlas. Pri rovnosti hlasov je rozhodujúci hlas predsedu rady, v prípade jeho neprítomnosti podpredsedu alebo člena rady povereného riadením zasadnutia.
- (5) Rada na začiatku zasadnutia prerokuje návrh programu zasadnutia rady. Návrh programu môže rada doplniť alebo zmeniť na základe návrhu členov rady.
- (6) Predseda rady môže rozhodnúť aj o rokovaní „per rollam“. Členovia rady sa k materiálom zaslanému „per rollam“ vyjadria písomne do desiatich pracovných dní od doručenia výzvy. V odôvodnených prípadoch môže byť táto lehota skrátená, prípadne predĺžená rozhodnutím predsedu rady. Predmetné zdôvodnenie musí byť priložené k výzve. Člen rady predkladá stanovisko pri hlasovaní písomnou formou „per rollam“ elektronickou poštou alebo iným vhodným spôsobom tajomníkovi rady v lehote určenej vo výzve. Ak člen rady v lehote určenej vo výzve nedoručí žiadne stanovisko, vyjadruje tým súhlas s prerokúvaným materiálom.

Na prijatie uznesenia pri rokovaní „per rollam“ sa primerane vzťahuje odsek 4; v prípade hlasovania formou "per rollam" sa podmienka účasti nadpolovičnej väčšiny členov rady s hlasovacím právom podľa ods. 4, prvej vety, považuje za splnenú doručením výzvy na vyjadrenie všetkým členom rady s hlasovacím právom.

(7) Rada si schvaľuje rokovací poriadok, ktorý upravuje najmä priebeh jej zasadnutí, prijímanie rozhodnutí a doručovanie materiálov potrebných na zasadnutia rady členom rady. Návrh rokovacieho poriadku predkladá tajomník rady.

Článok 6

Práva a povinnosti predsedu rady, podpredsedu rady a členov rady

(1) Predseda rady

- a) zvoláva zasadnutia rady,
- b) vedie zasadnutia rady,
- c) navrhuje program zasadnutí rady,
- d) riadi činnosť rady,
- e) dohliada na dodržiavanie tohto štatútu,
- f) dohliada na chod sekretariátu rady,
- g) podpisuje zápisnice zo zasadnutia rady,
- h) navrhuje závery zo zasadnutí rady a schvaľuje záznam zo zasadnutí rady,
- i) predkladá vláde odporúčania a stanoviská vo forme uznesení rady,
- j) odporučí vláde návrhy, odporúčania a stanoviská rady určené na predloženie Národnej rade Slovenskej republiky.

(2) Predsedu rady v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho kompetencií ním poverený podpredseda rady alebo člen rady.

(3) Podpredseda rady a členovia rady

- a) zúčastňujú sa na zasadnutí rady s hlasovacím právom,
- b) vyjadrujú sa k návrhu programu zasadnutí rady a k predloženým materiálom na zasadnutiach rady,
- c) predkladajú návrhy, odporúčania a stanoviská z vlastnej iniciatívy a na základe rozhodnutia rady.

Článok 7

Organizačné a administratívne zabezpečenie činnosti rady a jej zasadnutí

(1) Činnosť rady zabezpečuje sekretariát rady (ďalej len „sekretariát“). Sekretariát je zriadený na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky.

(2) Sekretariát zabezpečuje administratívne a technicko-organizačné úlohy spojené s činnosťou rady. Sekretariát je zodpovedný za:

- a) organizačné a administratívne zabezpečenie rokovaní rady,

- b) poskytovanie informácií o rokovaní a programe rokovania rady,
- c) vedenie aktuálneho zoznamu členov rady,
- d) poskytovanie podkladov na rokovanie rady a ich zasielanie členom rady najmenej desať pracovných dní pred rokovaním,
- e) zverejňovanie záznamu z rokovaní rady na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky,
- f) vykonávanie ďalších činností podľa pokynov predsedu rady.

(3) Tajomník rady je zamestnancom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky a nie je riadnym členom rady. Tajomníka vymenúva a odvoláva predseda rady. Tajomník rady

- a) organizačne a administratívne zabezpečuje činnosť rady,
- b) zodpovedá za prípravu stanovísk a materiálov predkladaných na zasadnutia rady,
- c) zabezpečuje vyhotovenie zápisníc a uznesení zo zasadnutí rady a zabezpečuje ich archiváciu,
- d) vyhotovuje a zasiela záznam zo zasadnutia rady všetkým členom rady. Záznam je následne zverejnený na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

(4) Výdavky spojené s činnosťou rady sa uhrádzajú z rozpočtovej kapitoly Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Článok 8 Pracovné a expertné skupiny

Rada môže zriadiť pracovné a expertné skupiny, ktoré sa budú podieľať na príprave a posudzovaní materiálov predkladaných na zasadnutie rady a na úlohách súvisiacich s implementáciou a monitorovaním dohody. Rada sa súčasne pri svojej činnosti opiera o výstupy pracovných a expertných skupín zriadených radou. Pôsobnosť, činnosť a zloženie pracovných a expertných skupín je upravená rokovacím poriadkom.

Článok 9 Účinnosť

Tento štatút nadobúda účinnosť dňom jeho schválenia vládou.